

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4490/2018
02.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у правној ствари тужилаца АА и ББ обоје из ..., Република ..., чији су пуномоћници Атила Мијавец и Данијела Милутиновић, адвокати из ..., против туженог Удружења осигуравача Србије Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2417/18 од 07.06.2018. године, у седници одржаној 02.07.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 2417/18 од 07.06.2018. године, тако што се жалба туженог одбија, као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Врбасу П 894/2016 од 22.01.2018. године у делу у којем је усвојен захтев тужилаца и у делу одлуке о трошковима првостепеног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцима на име трошкова ревизијског поступка плати 161.514,44 динара.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врбасу П 894/2016 од 22.01.2018. године ставом првим изреке, захтев тужилаца је делимично усвојен. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу АА исплати на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове 70.000,00 динара и за претрпљени страх 80.000,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења, 22.01.2018. године до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљи ББ исплати на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове 60.000,00 динара и за претрпљени страх 80.000,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења, 22.01.2018. године до исплате, као и на име накнаде материјалне штете настале на возилу 342.861,00 динара, са законском затезном каматом од 07.07.2017. године до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима на име трошкова поступка плати 281.624,00 динара, са законском затезном каматом од

извршности пресуде до исплате. Ставом петим изреке, одбијен је део захтева тужиоца АА за накнаду нематеријалне штете за физичке болове преко досуђеног износа од 70.000,00 динара до траженог износа од 80.000,00 динара и тужилји ББ за накнаду нематеријалне штете за физичке болове преко досуђеног износа од 60.000,00 динара до траженог износа од 80.000,00 динара и за претрпљени страх преко досуђеног износа од 80.000,00 динара до траженог износа од 85.000,00 динара, за законском затезном каматом од пресуђења до исплате, као и захтев тужилје за исплату законске затезне камате на досуђени износ материјалне штете за период од 31.07.2010. године до 06.07.2017. године.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2417/18 од 07.06.2018. године, ставом првим изреке, усвојена је жалба туженог и првостепена пресуда у усвајаућем и делу одлуке о парничним трошковима преиначена, тако што је одбијен захтев тужиоца АА којим је тражио да се обавезе тужени да му исплати на име накнаде нематеријалне штете за претрпљени физичке болове 70.000,00 динара и за претрпљени страх 80.000,00 динара, као и захтев тужилје ББ којим је тражила да се обавезе тужени да јој на име накнаде нематеријалне штете за претрпљени физичке болове исплати 60.000,00 динара и за претрпљени страх 80.000,00 динара, све за законском затезном каматом од пресуђења до исплате, као и на име накнаде материјалне штете на возилу износ од 342.861,00 динара са законском затезном каматом од 07.07.2017. године до исплате, и обавезани су тужиоци да туженом на име трошкова поступка плате 17.838,00 динара. Ставом другим изреке, обавезани су тужиоци да туженом на име трошкова жалбеног поступка плате 35.628,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиоци су благовремено изјавили ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку-ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 87/18) и утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, саобраћајну незгоду, која се догодила 31.07.2010. године, скривио је возач и власник аутомобила страних регистарских ознака ВВ из Возило је било осигурано код туженог полисом (зелени картон) важећом од 02.07.2010. године до 01.01.2011. године. ВВ је пресудом од 22.11.2012. године, која је постала правноснажна 08.11.2013. године, оглашен кривим за кривично дело угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика и изречена му је условна осуда. Тужиоци су, као оштећена лица, у кривичном поступку поставили имовинскоправни захтев 06.07.2011. године, са којим су упућени на парницу, а тужбу су поднели 28.07.2016. године. У

саобраћајној незгоди тужиоци су задобили лаке телесне повреде, у вези којих повреда су трпели страх и физичке болове, чији су интензитет и трајање утврђени на основу налаза и мишљења судских вештака. На основу налаза и мишљења судског вештака машинске струке утврђена је висина штете на возилу тужиле ББ.

Првостепени суд је полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, пошто је утврдио основ одговорности туженог и штету коју су тужиоци претрпели, делимично усвојио захтев тужилаца, сматрајући да је неоснован приговор застарелости потраживања, применом члана 377. Закона о облигационим односима, полазећи од тога да је према одредбама члана 103. и 104. став 6. Кривичног законика релативни рок застарелости гоњења за кривично дело за које је ВВ оглашен кривим 2 године, а апсолутни 4 године, те да је привилеговани рок застарелости од 4 године почео поново тећи након правноснажног окончања кривичног поступка и да од тада па до подношења тужбе није протекао рок у ком су тужиоци могли захтевати накнаду штете проистекле из саобраћајне незгоде.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио као неосноване захтеве тужилаца, сматрајући да је потраживање тужилаца застарело. Ценећи приговор застарелости потраживања тужилаца, другостепени суд је закључио да је исти основан, применом члана 390. Закона о облигационим односима, јер је сматрао да наведена одредба садржи специјална правила када суд или други орган упуту повериоца да своје пријављено потраживање остварује у парничном поступку, у ком случају ја предвиђен рок од три месеца, који тече од дана правноснажности одлуке, па како је пресуда донета у кривичном поступку постала правноснажна 08.11.2013. године и како су тужиоци ради остварења свог имовинског захтева упућени да покрену парнични поступак, па како тужиоци то нису учинили у року од 3 месеца од дана правноснажности наведене пресуде, да је потраживање тужилаца застарело.

Основано се ревизијом тужилаца указује да је другостепени суд приликом оцене приговора застарелости погрешно применио материјално право.

Чланом 376. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да потраживање накнаде проузроковане штете застарева за три године од кад је оштећеник дознао за штету и за лице које је штету учинило, а ставом 2. истог закона да у сваком случају ово потраживање застарева за пет година од кад је штета настала. Чланом 380. став 5. истог закона прописано је да непосредан захтев трећег оштећеног лица према осигуравачу застарева за исто време за које застарева његов захтев према осигуранику одговорном за штету. Чланом 941. став 1. истог закона прописано је да у случају осигурања од одговорности, оштећено лице може захтевати непосредно од осигуравача накнаду штете коју је претрпело догађајем за који одговара осигураник, али највише до износа осигуравачеве обавезе. Чланом 388. истог закона прописано је да застаревање се прекида подизањем тужбе и сваком другом повериоцевом радњом предузетом против дужника пред судом или другим надлежним органом, у циљу утврђивања, обезбеђења или остварења потраживања. Чланом 392. став 1. истог закона, прописано је да после прекида

застаревање почиње тећи изнова, а време које је протекло пре прекида не рачуна се у законом одређени рок за застарелост, док је ставом 3. истог члана прописано да кад је прекид застаревања настао подизањем тужбе или позивањем у заштиту, или истицањем пребијања потраживања у спору, односно пријављивањем потраживања у неком другом поступку, застаревање почиње тећи изнова од дана кад је спор окончан или свршен на неки други начин.

Када се има у виду утврђено чињенично стање и цитиране одредбе Закона о облигационим односима, односно да су тужиоци, као оштећена лица у кривичном поступку поднели имовинскоправни захтев, то следи да је застаревање прекинуто подношењем имовинскоправног захтева у кривичном поступку, па код утврђеног да је саобраћајну незгоду проузроковао ВВ, возач и власник аутомобила страних регистарских ознака и да је исти пресудом од 22.11.2012. године, која је постала правноснажна 08.11.2013. године оглашен кривим за кривично дело угрожавања јавног саобраћаја, то је од правноснажности те пресуде застаревање почело тећи изнова, с тим што се у тој ситуације код оцене приговора застарелости не примењује одредба из члана 390. Закона о облигационим односима, како је то погрешно закључио другостепени суд, већ се примењује одредба из члана 392. став 3. Закона о облигационим односима, а стим у вези одредба из члана 376, односно одредба из члана 377. истог закона. Наиме, одредба из члана 390. Закона о облигационим односима примењује се у ситуацији када је кривични поступак окончан због неког узрока који се не тиче суштине ствари и када је оштећени упућен на парницу да оствари свој имовинскоправни захтев, у којој ситуацији се сматра да је застарелост прекинута условно, ако се тужба поднесе редовном суду у року од три месеца по правноснажности одлуке кривичног суда, а која се одредба у овом случају не може применити, будући да је кривични поступак окончан доношењем правноснажне пресуде којом је ВВ оглашен кривим за кривично дело угрожавања јавног саобраћаја. С обзиром на то да је напред наведена пресуда донета у кривичном поступку постала правноснажна 08.11.2013. године, то је од тада застаревање почело тећи изнова, па како су тужиоци тужбу ради накнаде штете поднели 28.07.2016. године, то следи да потраживање накнаде штете тужилаца није застарело, јер су тужбу поднели у року прописаном чланом 376. Закона о облигационим односима, који се примењује када се ради о потраживању накнаде штете.

С обзиром на то да је утврђено да је возило којим је управљао ВВ у време настанка саобраћајне незгоде било осигурано код туженог, да је кривични поступак окончан доношењем правноснажне пресуде којом је ВВ оглашен кривим за кривично дело угрожавања јавног саобраћаја и како је утврђено да су тужиоци у саобраћајној незгоди задобили лаке телесне повреде, у вези којих повреда су трпели страх и физичке болове, чији су интензитет и трајање утврђени на основу налаза и мишљења судских вештака, и како је на основу налаза и мишљења судског вештака машинске струке утврђена висина штете на возилу тужиле ББ, то је првостепени суд правилном применом одредби из члана 897, 940, 941, 380. став 5, 189. и 200. Закона о облигационим односима обавезао туженог да тужиоцима накнади нематеријалну штету, а тужиле ББ материјалну штету.

Са напред наведених разлога, Врховни касациони суд је усвојио ревизију тужилаца и одлучио као у ставу првом изреке, тако што је преиначио другостепену пресуду у преиначеном делу првостепене пресуде и жалбу туженог одбио и првостепену пресуду потврдио у усвајајућем делу захтева тужилаца и у делу одлуке о трошковима првостепеног поступка, на основу члана 416. став 1. ЗПП.

Одлука о трошковима поступка садржана у ставу другом изреке донета је на основу члана 153, 154. и 165. ЗПП, с обзиром да су тужиоци успели у поступку по ревизији, са којих разлога је тужени обавезан да тужиоцима на име трошкова поступка плати 161.514,44 динара, а у складу са опредељеним захтевом тужилаца и то за састав ревизије од стране адвоката 12.000,00 динара, увећан за 50%, с обзиром да су од стране адвоката заступане обе странке, односно 18.000,00 динара, као и трошкове на име таксе на ревизију и одлуку по ревизији укупно 143.514,44 динара, а све у складу са важећом Адвокатском тарифом и Таксеном тарифом.

**Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић